

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/10/2022
Identifikačné číslo spisu: 1018201078
Dátum vydania rozhodnutia: 29. marca 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:1018201078.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: X.. C. J., bytom H. C. XX, D., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8-10, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej č. XXX XXX XXXX z 31. mája 2018, o starobný dôchodok, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 12. októbra 2021, č.k. 7Sa/74/2018-86, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 12.10.2021, č.k. 7Sa/74/2018 86 podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti postupu a rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej z 31.05.2018, číslo: XXX XXX XXXX X, ktorým generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) zamietol v celom rozsahu odvolanie X.. C. J. podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30.11.2017 vo veci zvýšenia starobného dôchodku, a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie.

2. Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X dňa 30.11.2017 rozhodla podľa § 293ds, § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) o zvýšení starobného dôchodku od 1. januára 2018 na 683,20 eur mesačne. V uvedenej sume je zahrnuté aj zvýšenie podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z.z. o 8,40 eur mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že podľa § 293ds ods. 1 písm. m/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení

zákona č. 184/2017 Z.z. sa suma starobného dôchodku určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 novo určí od 1. januára 2018, ak bol starobný dôchodok priznaný v roku 2000 z priemerného mesačného zárobku upraveného podľa § 293k ods. 3 a 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z. v sume najmenej 4 067 Sk. Suma starobného dôchodku žalobcu priznaná v roku 2000 bola určená z priemerného mesačného zárobku upraveného podľa § 293k ods. 3 a 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z. na sumu 5 332 Sk, preto sa určila znovu z priemerného mesačného zárobku upraveného podľa § 293ds ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z. Suma neupraveného priemerného mesačného zárobku je 22 652 Sk priemerný mesačný zárobok sa podľa § 293ds ods. 3 písm. m/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z. určí tak, že suma 8 700 Sk sa započíta v plnej sume a zo sumy nad 8 700 Sk do sumy 22 652 Sk sa započíta 38 %. Upravený priemerný mesačný zárobok po zaokrúhlení na celé koruny nahor je 14 002 Sk. Sociálna poisťovňa, ústredie v odôvodnení rozhodnutia s poukazom na konkrétne zákonné ustanovenia popísala postup pri rozhodovaní o zvýšení starobného dôchodku od 1. januára 2018. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom okrem iného žiadal vysvetliť postup neupraveného mesačného zárobku 22 652 Sk na 9 382 Sk a prepočet starobného dôchodku žiadal od roku 2000, t.j. od priznania starobného dôchodku. Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X dňa 31. mája 2018 odvolanie proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X dňa 30.11.2017 vo veci zvýšenia starobného dôchodku zamietol v celom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol podrobný postup Sociálnej poisťovne, ústredie od roku 2000, kedy bol žalobcovi rozhodnutím zo 04. decembra 2000 priznaný od 01. novembra 2020 starobný dôchodok až po rozhodnutie o zvýšení sumy starobného dôchodku od 01. januára 2018 na 674,70 eur mesačne.

3. Krajský súd zákonnosť preskúvaného rozhodnutia žalovanej preskúmal v intenciách § 293ds ods. 1 písm. m/ a ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z. (účinnosť od 01.01.2018) a v režime stanovenom Správnym súdnym poriadkom a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

4. Správny súd po preskúmaní zákonnosti napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel záveru o nedôvodnosti námietky žalobcu týkajúcej sa prepočítania starobného dôchodku od roku 2000 dôvodiac tým, že v súlade s § 293ds ods. 9 písm. a/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z. nárok na výplatu starobného dôchodku v novourčenej sume vzniká najskôr od 01. januára 2018. Postup pri rozhodovaní o zvýšení starobného dôchodku správne orgány odôvodnili vo svojich rozhodnutiach. K vysvetleniu postupu neupraveného priemerného mesačného zárobku 22 652 Sk na 9 382 Sk správny súd uviedol, že neupravený priemerný mesačný zárobok 22 652 Sk bol upravený v súlade s § 293ds ods. 3 písm. m/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2014 Z.z. na sumu 14 002 Sk. Následne po úprave neupraveného priemerného mesačného zárobku v sume 22 652 Sk na 14 002 Sk, tak ako pri priznaní starobného dôchodku, bolo potrebné určiť sumu starobného dôchodku, ktorá je v súlade s § 22 zákona č. 100/1988 Zb. 67 % priemerného mesačného zárobku, t.j. 9 382 Sk. K takto určenej sume starobného dôchodku boli pripočítané zvýšenia za roky 2000 až 2018, ktoré patria k starobnému dôchodku podľa osobitných zákonov o zvyšovaní dôchodkových dávok. Novo určená suma starobného dôchodku patrí v súlade s § 293ds zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2014 Z.z. až od 01.01.2018, nakoľko toto ustanovenie je účinné od 01.01.2018. Žalobca v odvolacom konaní nepredložil dôkazy, ktorými by spochybnil správnosť nového určenia sumy starobného dôchodku.

5. Vzhľadom na uvedené, krajský súd žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 167 SSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

8. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

9. Konkrétne poukázal na cieľ právnej úpravy zákona č. 184/2017 Z.z odstrániť nerovnosti u starodôchodcov a zrovnoprávniť ich postavenie, t.j. dosiahnuť taký stav, aby dôchodky oboch skupín poberateľov dôchodkov boli približne rovnaké, ak boli určené na základe rovnakých zásluh získaných v dôchodkovom systéme - pred rokom 2003 a po tomto roku. Preto poukázal na spôsob výpočtu starobného dôchodku podľa zákona č. 461/2003 Z.z., a to na základe troch veličín: 1/ odpracovaných rokov poistenca, z ktorých boli odvodené odvody do sociálnej poisťovne, 2/ priemerného osobného mzdového bodu poistenca a 3/ aktuálnej dôchodkovej hodnoty. V dôchodkovom systéme môže poistenc dosiahnuť (navzájom porovnateľne) odpracované roky a výšku priemerného osobného mzdového bodu. To znamená, že ak dvaja poistenci, ktorí v rozdielom čase odpracovávali rovnaký počet rokov, napr. 42, jeden odišiel do dôchodku napr. v roku 2007 a druhý v roku 2015, v ďalších rokoch budú ich dôchodky približne rovnaké. Dôchodca z roku 2007 pomocou medziročnej valorizácie sa v roku 2015 dostane približne na rovnakú úroveň dôchodku dôchodcu z roku 2015. Tento princíp má platiť aj v prípade starodôchodcov, ktorým bol prepočítaný dôchodok k 01.01.2018, ich dôchodok má byť rovnaký ako dôchodok, ktorý je vypočítaný poistencovi, ktorému vznikol nárok na dôchodok v roku 2018 za predpokladu, že obidvaja poistenci odpracovali rovnaký počet rokov a dosiahli rovnaký priemerný osobný mzdový bod v rozhodujúcom období.

10. Problém diskriminácie spočíva v tom, že v zákone č. 184/2017 Z.z. nie sú premietnuté zásady zásluhovosti do výpočtu dôchodku zo zákona č. 461/2003 Z.z. napriek tomu, že obidve skupiny dôchodcov dôchodkového systému odvádzali v rovnakom segmente rovnaké odvody, a ak odpracovali rovnaký počet rokov, tak aj ich dôchodky majú byť rovnaké, nakoľko sú v rovnakom postavení, ale dôchodky vypočítané podľa zákona č. 184/2017 Z.z. sú naďalej nižšie. V prípade sťažovateľa je to o 30 %, ako sú dôchodky priznané podľa zákona č. 461/2003 Z.z. Sťažovateľ na preukázanie svojich tvrdení uvedených v kasačnej sťažnosti vykonal a realizoval svoj vlastný výpočet sumy starobného dôchodku (podľa zákona č. 184/2017 Z.z. k 01.01.2018 je 682 eur mesačne a podľa zákona č. 461/2003 Z.z. je 01.01.2018 suma starobného dôchodku 970 eur mesačne), na základe ktorého dospel k záveru o nesprávne nastavených parametroch pre výpočet dôchodku v zákone č. 184/2017 Z.z., ktoré porušujú práva sťažovateľa garantované Ústavou SR.

11. Vzhľadom na to, že starobné dôchodky sú jednou z hlavných oblastí, za ktoré nesie zodpovednosť štát, sťažovateľ žiadal

- o prepočítanie starobného dôchodku 1.1.2018 rešpektujúc deklarovanú právnu úpravu pri predkladaní zákona č. 184/2017 Z.z. do NR SR, podľa ktorej cieľom bolo dosiahnuť taký stav, aby dôchodky starodôchodcov boli určené na základe rovnakých zásluh získaných v dôchodkovom systéme v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z., na ktorý sa zákonodarca pri schvaľovaní novely odvolával,

a

- náhradu - doplatok za krátenie starobného dôchodku v roku 2018 až 2021 vo výške 14 350 eur.

III.

12. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním z 29.12.2021.

13. Mala za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne vec posúdil, pričom nezistil nezákonnosť a nesprávnosť preskúmaného rozhodnutia krajský súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne vec posúdil a žalobu zamietol.

14. Kasačnú sťažnosť navrhol podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietnuť a nepriznať žalobcovi náhradu trov konania.

15. Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti bolo doručené žalobcovi dňa 17.01.2022 na vedomie.

IV.

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačnej sťažnosti nemožno priznať úspech.

17. Správny súdny poriadok upravuje právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve a konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve (§ 1 SSP).

18. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

22. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

23. Podľa § 199 ods. 2 SSP, v konaní podľa tejto hlavy správny súd zohľadňuje špecifické potreby vychádzajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia účastníka konania - fyzickej osoby a poskytuje jej poučenie o jej procesných právach a povinnostiach.

24. Podľa § 202 ods. 2 SSP, správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne. Ak je žalobcom právnická osoba, správna žaloba musí obsahovať všetky náležitosti uvedené v odseku 1 a § 182 ods. 1.

25. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverenú právomoc a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu, ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže

domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

26. Kasačný súd dáva tiež do pozornosti, že správny súd nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku (§§ 199 a nasl. SSP) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda, či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. V súdnom prieskume zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v sociálnych veciach správny súd nie je viazaný rozsahom dôvodov uvedených v žalobe, ak žalobca je fyzickou osobou, ktorou namieta nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán štátnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

27. Predmetom vládneho návrhu zákona, ktorým sa doplnil zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov bolo okrem spresnenia právnej úpravy zvyšovania dôchodkového veku od 01. januára 2017, s cieľom ustanoviť jednotný dôchodkový vek poistencov narodených v rovnakom kalendárnom roku aj ustanovenie podmienok nového výpočtu sumy starobného dôchodku, ktorá bola určená podľa predpisov účinných pred 01. januárom 2004 pre určený okruh poberateľov. Išlo o osoby, ktoré dosahovali v období pred dovŕšením dôchodkového veku nadpriemerné príjmy a ktorých suma starobného dôchodku by bola vyššia, ak by bola vypočítaná podľa zákona o sociálnom poistení k 01. januáru 2004 na základe rovnakých zásluh, ktoré získali v dôchodkovom systéme. Rozdiel v úrovni starobných dôchodkov bol spôsobený odlišným spôsobom výpočtu starobného dôchodku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a zákonom č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. V zákone č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení účinnom do 31. decembra 2003 sa vo výpočte sumy dôchodku v značnej miere uplatňoval princíp solidarity, a to najmä limitovaním miery zohľadňovania zárobkov rozhodujúcich na určenie jeho sumy. Uvedená skutočnosť bola súčasne podstatným limitujúcim faktorom sumy dôchodku pre poistencov, ktorí dosahovali v období pred dovŕšením dôchodkového veku nadpriemerné príjmy. Jednou zo zásadných zmien, ktoré implantovala dôchodková reforma prijatím zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení od 01. januára 2004 do dôchodkového systému, bolo výrazné posilnenie princípu zásluhovosti vo výpočte dôchodku, a to výrazným zvýšením miery zohľadnenia zárobkov/vymeriavacích základov, z ktorých sa odvádza poistné na dôchodkové poistenie, na výpočet dôchodku. V dôsledku uvedenej zásady je suma dôchodku podstatne závislejšia od dosahovaných príjmov poistenca v porovnaní s predpismi účinnými pred 01. januárom 2004.

28. Rozdiel v úrovni starobných dôchodkov, vyplývajúcich z rozdielnej právnej úpravy účinnej pred 01. januárom 2004 a právnej úpravy účinnej od tohto dňa, boli čiastočne kompenzované v roku 2006 a 2008 (§ 293k a 293aw zákona o sociálnom poistení). Napriek uvedenému bola stále suma starobného dôchodku v roku priznania časti týchto poberateľov dôchodkov (ktorých starobné dôchodky boli upravené v roku 2006 a 2008) nižšia ako suma, ktorá by bola za rovnakých podmienok určená podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Cieľom zákona č. 184/2017 Z.z. bolo dosiahnuť taký stav, aby suma starobného dôchodku oboch skupín poberateľov bola približne rovnaká, ako suma, ktorá by im bola určená na základe rovnakých zásluh získaných v dôchodkovom systéme, ak by bola vypočítaná podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení k 01. januáru 2004.

29. Z dávkového spisu Sociálnej poisťovne, ústredie mal kasačný súd preukázané, že: 1/ rozhodnutím číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 02.11.2000 bol žalobcovi pôvodne priznaný od 01.11.2000 starobný

dôchodok v sume 5 938 Sk mesačne z III. pracovnej kategórie z priemerného mesačného zárobku (ďalej len „PMZ,“) upraveného pre výpočet sumy starobného dôchodku na 4067 Sk a zo základnej výmery 50 % PMZ a celkovej výmery 60 % PMZ. Celá doba zamestnania v rokoch 1985 až 2000 bola žalobcovi hodnotená v III. pracovnej kategórii,

2/ Takto určená suma dôchodku bola rozhodnutím číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 04.12.2000 upravená a zvýšená podľa zákona č. 107/1999 Z.z. od 01.11.2000 na sumu 6 480 Sk mesačne. V uvedenej sume bola zahrnutá úprava podľa zákona č. 107/1999 Z.z. a zvýšenie podľa zákona č. 233/2000 Z.z. Priemerný mesačný zárobok bol 22 652 Sk. Dôchodok bol vymeraný z PMZ upraveného pre výpočet dôchodku, t.j. zo sumy 4 067 Sk. Doba rozhodná pre výšku dôchodku do vzniku nároku na dôchodok bola 42 rokov. Základná výmera dôchodku bola 50 % PMZ. Dôchodok ku dňu vzniku nároku bol 67 % PMZ, t.j. 2 725 Sk mesačne. Dodatočne bola žalobcovi novo preukázaná doba zamestnania (v roku 1966 spolu 235 dní, v roku 1967 až 1972 spolu 2 192 dní a v roku 1973 spolu 120 dní) a zo základnej výmery 60 %. Neupravený PMZ bol 22 652 Sk,

3/ rozhodnutím č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. marca 2007 bol podľa § 293k zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. od 04. augusta 2006 zvýšený starobný dôchodok na sumu 11 959 Sk mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že suma starobného dôchodku žalobcu bola určená podľa právnych predpisov účinných do 31. decembra 2003 a bola vypočítaná z upraveného priemerného mesačného zárobku 4 067 Sk, preto podľa § 293k zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. bola znovu vypočítaná,

4/ rozhodnutím číslo XXXXXXXXXXXX z 05. augusta 2008 bola I., a.s., H. uložená povinnosť podľa § 237 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. vrátiť neprávom vyplatenú sumu 2 369 Sk na dôchodku (jeho časti) zamestnanca X.. C. J.. Dôvodom bola tá skutočnosť, že zamestnávateľ nesprávne uviedol výšku vymeriavacieho základu (hrubého zárobku) za rok 1994. Na pôvodnom evidenčnom liste dôchodkového zabezpečenia zamestnávateľ uviedol vymeriavací základ (hrubý zárobok) v sume 270 981 Sk a pri ďalšom zisťovaní zamestnávateľ potvrdil vymeriavací základ (hrubý zárobok) v sume 240 589 Sk. Toto rozhodnutie Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 06. októbra 2008 podľa § 112 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zrušila, nakoľko sa preukázalo, že suma vymeriavacieho základu zamestnanca X.. C. J. bola v roku 1994 v sume 270 981 Sk,

5/ rozhodnutím číslo XXXXXXXXXXXX X zo dňa 05. augusta 2008 Sociálna poisťovňa, ústredie podľa § 293k zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. a § 112 ods. 4 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. znížila od 04. októbra 2008 starobný dôchodok na sumu 13 245 Sk mesačne. Toto rozhodnutie bolo následne tiež zrušené rozhodnutím číslo XXXXXXXXXXXX tiež zo dňa 06. októbra 2008. Žalobcovi tak naďalej patril od 04. októbra 2008 starobný dôchodok v sume 13 343 Sk mesačne, po prepočítaní konverzným kurzom a zaokrúhlení predstavoval sumu 443,00 eur mesačne,

6/ napokon rozhodol dňa 30. novembra 2017 rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X podľa § 293ds, § 82 a § 293dx zákona o sociálnom poistení o zvýšení starobného dôchodku od 01. januára 2018 na sumu 683,20 eur mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia okrem iného vyplýva, že suma starobného dôchodku žalobcu priznaná v roku 2000 bola určená z priemerného mesačného zárobku upraveného podľa § 293k ods. 3 a 4 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 310/2006 Z.z. na sumu 5 332 Sk, preto sa určila znovu z priemerného mesačného zárobku upraveného podľa § 293ds ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z. Suma neupraveného priemerného mesačného zárobku je 22 652 Sk. Priemerný mesačný zárobok sa podľa § 293ds ods. 3 písm. m/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z. určil tak, že suma 8 700 Sk sa započíta v plnej sume a zo sumy nad 8 700 Sk do sumy 22 652 Sk sa započíta 38 %. Upravený priemerný mesačný zárobok po zaokrúhlení na celé slovenské koruny nahor je 14 002 Sk. Starobný dôchodok ku dňu vzniku nároku je celkom 67 % priemerného mesačného zárobku 14 002 Sk upraveného podľa § 293ds zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z., to znamená 9 382 Sk mesačne.

30. Podľa § 293ds ods. 1 písm. m/ zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z., ak suma starobného dôchodku bola určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a starobný dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2017, suma starobného dôchodku sa novo určí podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 z priemerného mesačného zárobku určeného podľa odsekov 2 až 6 vrátane zvýšenia starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na

starobný dôchodok získané po 31. decembri 2003, ak starobný dôchodok bol priznaný v roku 2000 z priemerného mesačného zárobku podľa § 293k ods. 3 a 4 v sume najmenej 4 067 Sk .

31. Kasačný súd po vykonaní súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím a konaní im predchádzajúcich pri aplikácii zákonnej úpravy uvedených právnych predpisov postupom podľa Správneho súdneho poriadku zistil, že žalobca s rozhodnutím o zvýšení sumy jeho starobného dôchodku od 01. januára 2018 podľa platnej právnej úpravy - § 293ds zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 184/2017 Z.z. nesúhlasil a proti rozhodnutiu z 30. novembra 2017, ktorým bolo rozhodnuté o zvýšení sumy starobného dôchodku na 683,20 eur mesačne, podal odvolanie. Žalobca jednak v odvolaní proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 30. novembra 2017 a zhodne/totožne v správnej žalobe doručenej krajskému súdu 31. júla 2018 a napokon aj v kasačnej sťažnosti proti rozsudku správneho súdu (zo dňa 12. októbra 2021) prezentuje svoj vlastný výpočet, resp. výpočet sumy starobného dôchodku, ktorý žiada spätne doplatiť od roku 2000, od samotného priznania tejto dôchodkovej dávky. Kasačný súd sa s dôvodmi sťažovateľom uvedenými v kasačnej sťažnosti nestotožnil; považuje za potrebné poukázať na cieľ právnej úpravy ustanovenej zákonom č. 184/2017 Z.z., a to ustanovenie podmienok nového výpočtu sumy starobného dôchodku, ktorá bola určená podľa predpisov účinných pred 01. januárom 2004 pre určený okruh poberateľov, do ktorého patril aj sťažovateľ, ktorému bol starobný dôchodok priznaný v roku 2000 (pôvodne od 01.11.2000 v sume 5 938 Sk a neskôr upravený na sumu 6 480 Sk mesačne).

32. Kasačný súd z obsahu administratívneho spisu Sociálnej poisťovne, ústredie mal za preukázateľne zistené, že rozdiel v úrovni starobného dôchodku sťažovateľa, vyplývajúci z rozdielnej právnej úpravy účinnej pred 01. januárom 2004 a právnej úpravy účinnej od tohto dňa, bola čiastočne kompenzovaná rozhodnutím zo dňa 14. marca 2007, kedy bola suma jeho starobného dôchodku podľa § 293k zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. od 04. augusta 2006 zvýšená na sumu 11 959 Sk mesačne. Sťažovateľ na zmenu úpravy pôvodne priznanej sumy starobného dôchodku vo svojich podaniach nepoukazuje.

33. V súlade s postupom podľa § 293ds zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 184/2017 Z.z. bol sťažovateľovi opätovne upravený priemerný mesačný zárobok, z neho bola opätovne určená suma starobného dôchodku odo dňa jeho priznania a následne boli znovu vypočítané aj sumy zvýšenia patriace za jednotlivé roky na základe osobitných právnych predpisov o zvyšovaní dôchodkov, ktoré správny orgán vo svojom rozhodnutí cituje. Sociálna poisťovňa, ústredie novo vypočítala sumu starobného dôchodku, na výplatu ktorej má žalobca zo zákona nárok len od 01. januára 2018, od ktorého dňa je účinné prechodné ustanovenie § 293ds zákona o sociálnom poistení.

34. V súvislosti s podkladmi pre výpočet priemerného osobného mzdového bodu, ktorý vypracoval sťažovateľ, kasačný súd poznamenáva, že na zákonnú úpravu platnú od 01. januára 2004, zákon číslo 461/2003 Z.z. nemožno aplikovať na postup výpočtu sumy starobného dôchodku sťažovateľ za roky 1978 až 2000, ako to sťažovateľ pripravil a vypočítal. Postup výpočtu sumy starobného dôchodku bol do 31. decembra 2003 upravený v zákone č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, za účinnosti ktorého sťažovateľovi vznikol právny nárok na starobný dôchodok.

35. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 234/2014).

36. Vzhľadom na vyššie uvádzané skutočnosti, kasačný súd námietky žalobcu uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako nedôvodné, keď tieto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť

napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

37. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že účastníkom konania nepriznal právo na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 a § 168 SSP). Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému trovy kasačného konania nevznikli.

38. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.